પ્રથમ પરીક્ષા – ઓક્ટોબર

ધોરણ – 11 ભૂગોળ

સુચનાઓ : ⊙ આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ **પાંચ** *(A, B, C, D, E)* વિભાગ છે અને **49** પ્રશ્નો છે.

⊙ બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. આંતરિક વિકલ્પો આપેલા છે.

⊙ પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.

⊙ પ્રશ્નની સૂચના પ્રમાણે ઉત્તર લખો.

⊙ નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો. પ્રશ્નોના જવાબ ક્રમમાં લખવા.

વિભાગ - A

નીચેના પ્રશ્નો માટે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો : *[પ્રત્યેકનો 1 ગુણ]* **5**

1. ‘આર્યભટ્’ કઈ વિગતો વિશ્વને આપી ?

[A] દેશોનાં ભૌગોલિક સ્થાન વિશે **[B]** પૃથ્વીના કદ વિશે **[C]** ગુરુત્વાકર્ષણ વિશે **[D]** સૂર્યમંડળ વિશે

2. નેપ્ચ્યુનના ઉપગ્રહનું નામ નીચેના પૈકી કયું છે ?

[A] ડિમોસ **[B]** થીમલ **[C]** ટિટોન **[D]** ચંદ્ર

3. ‘રોબિન્સન’ સોનાની ખાણ કયા દેશમાં છે ?

[A] દક્ષિણ કોરિયા **[B]** દક્ષિણ આફ્રિકા **[C]** રશિયા **[D]** યુ.એસ.એ.

4. પાણી કરતાં વરાળ કેટલા ગણી વધુ જગ્યા રોકે છે ?

[A] 1400 **[B]** 1300 **[C]** 1500 **[D]** 1200

5. ઉચ્ચપ્રદેશો અને મેદાનો કઈ શ્રેણીમાં રચાયેલાં ભૂમિ સ્વરૂપો છે ?

[A] ચતુર્થ શ્રેણી **[B]** તૃતીય શ્રેણી **[C]** દ્વિતીય શ્રેણી **[D]** પ્રથમ શ્રેણી

વિભાગ - B

નીચેના પ્રશ્નોના એક–બે વાક્યોમાં ઉત્તર આપો : *[પ્રત્યેકનો 1 ગુણ]* **5**

6. વિશ્વની ઊંડામાં ઊંડી ખાણ કઈ છે ? તે કયા ખંડમાં આવેલી છે ?

7. ખડકોના મુખ્ય પ્રકાર કેટલા છે ? કયા કયા ?

8. ખનીજના મુખ્ય પ્રકારો જણાવો.

9. ભૂપૃષ્ઠના નકશામાં કઈ બાબતો દર્શાવવામાં આવે છે ?

10. હેતુ આધારિત નકશાના પેટાવિભાગો કયા છે ?

વિભાગ - C

નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : *[પ્રત્યેકનો 2 ગુણ]* **8**

11. ભૂગોળ કયા કયા વિષયો સાથે અનુબંધ ધરાવે છે ?

અથવા

હાલની વૈશ્વિક સમસ્યાઓ કઈ કઈ છે ?

12. પાર્થિવ ગ્રહો કયા કયા છે ?

13. ધૂમકેતુ એટલે શું ?

14. ભૂગર્ભ વિશે આપણું જ્ઞાન ખૂબ જ સીમિત છે. શા માટે ?

વિભાગ - D

નીચેના પ્રશ્નોના મુદ્દાસર ઉત્તર આપો : ***[પ્રત્યેકનો 3 ગુણ]*** **12**

15. ભૂગોળની મુખ્ય પ્રશાખાઓ વિશે જણાવો.

16. સિયાલ એટલે શું ?

17. ભૂકંપ થવાનાં કારણો કયાં કયાં છે ?

અથવા

'ભૂકંપ આલેખક' પર ટૂંકી નોંધ તૈયાર કરો.

18. 'રૂઢ સંજ્ઞાઓ' નકશાની લઘુલિપિ છે. કારણ આપો.

વિભાગ - E

નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તર ઉત્તર આપો : ***[પ્રત્યેકનો 5 ગુણ]*** **20**

19. વાતાવરણ અને જલાવરણનો વિકાસ કેવી રીતે થયો ? સવિસ્તર લખો.

અથવા

પૃથ્વીની આંતરિક સ્થિતિ જાણવાના પરોક્ષ સ્રોત વર્ણવો.

20. ભૂકંપ–મોજાં વિશે સવિસ્તર લખો.

21. 'ખંડપ્રવહન' સિદ્ધાંત ચર્ચો.

22. ખનીજની વ્યાખ્યા આપી, તેનાં લક્ષણોની ચર્ચા કરો.